

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

ČŠIH-810/12-H

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Speciální základní škola, Chlumeck nad Cidlinou, Smetanova 123
Sídlo:	Smetanova 123, 503 51 Chlumeck nad Cidlinou
IČO:	70 837 511
Identifikátor:	600 023 966
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Hanou Dvořáčkovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Královéhradecký kraj, Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové
Místo inspekční činnosti:	Smetanova 123, 503 51 Chlumeck nad Cidlinou
Termín inspekční činnosti:	19. – 21. listopad 2012

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Speciální základní škola, Chlumeck nad Cidlinou, Smetanova 123 (dále ZŠ, škola) je zřízena pro žáky se zdravotním postižením, které bylo zjištěno na základě odborného vyšetření ve specializovaných pracovištích. Žáci se vzdělávají v oborech 79-01-C/01-základní škola a 79-01-B/01-základní škola speciální.

Právnická osoba vykonává činnost dle výše uvedených vzdělávacích oborů. Statutárním orgánem právnické osoby je ředitelka školy (dále i ředitelka). Ve škole pracuje kromě učitelů i jedna asistentka pedagoga.

Škola se nachází v centru města. Sídlí v pronajatých prostorách části přízemí a suterénu budovy 1. stupně ZŠ Chlumeck nad Cidlinou. Do školy je bezbariérový přístup. V posledních letech počet žáků školy mírně klesl. Kapacita školy je 70 žáků, v letošním školním roce je obsazena z 61 %. Žáci jsou soustředěni do pěti tříd, kde je většinou spojeno několik ročníků. Pro výuku jsou k dispozici i odborné učebny. Škola nemá vlastní prostory pro výuku tělesné výchovy, pronajímá si tělocvičnu ZŠ Chlumeck nad Cidlinou a sál Sokola. Venkovní sportoviště jsou vyhovující.

Většina žáků se vzdělává podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Kompas“ čj. 105/2007 s platností od 31. 8. 2007, zpracovaného podle přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením, (dále ŠVP ZV). Jeho přílohou je Školní vzdělávací program pro školní družinu (dále ŠVP ŠD) a několik dodatků. Jeden žák se vzdělává podle Školního vzdělávacího programu „Korálek“, platný od 27. 8. 2010, je zpracován podle RVP pro základní školu speciální, čj. 78/2010, a jeden se vzdělává podle školního vzdělávacího programu Pomocná škola, čj. 24 035/97-22. Do školy jsou zařazeni žáci z Chlumce nad Cidlinou a z okolních obcí.

Pro všechny žáky školy je k dispozici školní družina (dále ŠD), která je v provozu ráno od 7:00 hodin a odpoledne do 15:30 hodin. Její kapacita je 30 žáků, v současné době je obsazena z 66 %. Žáci se mohou stravovat ve školní jídelně, ne všichni této nabídky využívají.

Financování školy je zabezpečeno standardním způsobem. Přínosem pro rozpočet školy je získávání peněžních prostředků prostřednictvím rozvojových programů.

Od minulé inspekce došlo ve škole k několika podstatným změnám. 1. 8. 2010 nastoupila do funkce nová ředitelka školy a některé vyučující ukončily studium. Pedagogové se průběžně vzdělávají, díky podaným projektům navštívili mnoho vzdělávacích akcí se zaměřením na primární prevenci, ale i jiné oblasti. Škola získala nové technické vybavení do učeben, podařilo se vyčlenit prostor pro keramické činnosti. Negativně ředitelka školy hodnotí postupný úbytek žáků, snížení platů všech pracovníků školy a omezování školních aktivit z důvodu obtížné spolupráce s některými rodiči.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP ZV

Základní škola **poskytuje rovné příležitosti** všem zájemcům, jimž bylo vzdělávání v tomto typu školy doporučeno specializovanými pracovišti. Klade si za cíl kvalitní výchovu a výuku, aby se žáci v životě profesně uplatnili a zapojili se do společnosti. Termín zápisu do prvního ročníku je veřejnosti oznamován, žáci však většinou do školy nastupují v průběhu školního roku až do vyšších ročníků. Ředitelka školy vydává o přijetí rozhodnutí, která jsou v souladu s platnými předpisy. Dokumentace o jednotlivých žácích je vedena ve školní matrice. Informace o možnosti vzdělávání a aktivitách školy jsou veřejnosti přístupné na webových stránkách www.spec-chlumeck.cz.

Organizaci vzdělávání ředitelka školy stanovila v organizačním řádu. Škola je zaměřena na výchovu a vzdělávání žáků se zdravotním postižením - lehké mentální postižení (dále LMP) a středně těžké mentální postižení (dále STMP). Ke dni inspekční činnosti se v pěti třídách učilo 43 žáků. V I. – IV. třídě se vzdělávají žáci s LMP a jednotlivé třídy jsou určeny pro žáky jednoho až tří ročníků. V. třída je třídou speciální, učí se v ní v pěti skupinách 6 žáků (2 žáci se STMP, 2 žáci s autismem a 1 žák prvního a 1 žák druhého ročníku, oba s LMP). Počty žáků ve třídách jsou v souladu s právními předpisy. Kromě dvou žáků se ostatní učí podle ŠVP ZV. Jeho specifickým je diferencované vyučování v předmětech český jazyk, matematika a anglický jazyk, které je realizováno téměř 20 let (v českém jazyce a matematice) a velmi se osvědčilo. Podstata diferencovaného vyučování

spočívá v tom, že se žáci těmto předmětům učí ve skupinách (ročnících), kde jim to nejlépe vyhovuje vzhledem k jejich schopnostem a dovednostem (a to i v ročnících vyšších). Škola naplňuje učební plány tří výše uvedených vzdělávacích programů. Provoz školy pro žáky začíná v 7:00 hodin. V době před zahájením vyučování se mohou zúčastnit výchovně-vzdělávacích činností ŠD. Pravidelné vyučování začíná v 8:00 hodin. Výuka probíhá v klasických vyučovacích hodinách trvajících 45 minut, které jsou odděleny desetiminutovými přestávkami a po druhé vyučovací hodině dvacetiminutovou přestávkou. Povinné předměty jsou zařazeny v dopoledním vyučování a odpoledne zpravidla probíhají volitelné předměty či zájmové kroužky. V průběhu inspekční činnosti došlo k úpravě rozvrhu hodin žáků devátého ročníku a poté rozvržení výuky ve všech třídách odpovídalo platným předpisům. Rozvrhy hodin jsou sestavovány jednak se zřetelem k předmětům diferencované výuky, tak i k příznivým psychohygienickým podmínkám pro žáky. Zejména ve speciální třídě při výuce spolupracují vyučující s asistentkou pedagoga. Za příznivého počasí mohou žáci o přestávkách pobývat na školní zahradě, v hale před třídami mají k dispozici stoly na stolní tenis a mohou tento sport provozovat. Organizace vzdělávání je efektivní.

Při hospitační činnosti byla sledována **podpora rozvoje gramotností žáků**. Organizace hospitovaných hodin byla založena na vnitřní diferenciaci a individuálním přístupu k žákům. Ve všech sledovaných předmětech byl zohledňován věk žáků a jejich potřeby. V hodinách matematiky, zeměpisu a přírodopisu, ve kterých byl sledován rozvoj matematické a přírodovědné gramotnosti byly zařazovány přiměřené metody a formy práce podporující rozvoj osobností jednotlivých žáků. V rámci matematické gramotnosti byli žáci cíleně vedeni k řešení praktických situací z každodenního života. Stejně tak v hodinách humanitního zaměření (český jazyk a dějepis) přispívaly uplatňované metody a formy práce k rozvíjení klíčových kompetencí žáků s ohledem na jejich možnosti a schopnosti. Žáci komunikovali na úrovni přiměřené jejich věku a mentálním schopnostem. Vyučujícími byli vedeni k dodržování stanovených pravidel jednání a k formulování svých názorů a požadavků.

Ve sledované výuce žáci rozvíjeli rovněž kompetence k řešení problémů, často i sociální a občanské. Vhodným způsobem byly ve vyučování využívány mezipředmětové vztahy a průřezová témata. Výuka zaměřená na zdokonalování dovedností žáků ve čtenářské gramotnosti prolínala od nejnižších ročníků všemi vzdělávacími oblastmi.

Ve svých činnostech žáci využívali učební pomůcky (interaktivní tabule, dataprojektor, učebnice, mapy, pracovní listy, pomůcky, nástěnné obrazy a mnoho dalších) a pracovali v naprosté většině se zájmem. Všem žákům byla poskytnuta příležitost k aktivní spoluúčasti ve výuce. Časté střídání různých forem práce a využívání vhodných pomůcek podporovaly jejich činorodost, což se projevilo zejména při rozvíjení řečových schopností a chápání textu.

Pracovní atmosféru charakterizovala důvěra mezi vyučujícími a žáky, vzájemná spolupráce a respektování druhých. Žáci komunikovali otevřeně, vzhledem k různému stupni mentálního postižení měli poměrně dobrou slovní zásobu, k čemuž byli učitelé cíleně vedeni. Součástí výuky bylo pozitivní motivační hodnocení, pochvaly, i za drobné dílčí pokroky, žákům umožňovaly zažít pocit úspěchu.

Při výuce byl kladen důraz na vytváření pozitivních vztahů (zařazování kooperativních forem práce), osvojování základních pravidel slušného chování a na vzájemnou toleranci. Žáci byli vedeni k odpovědnosti za své jednání.

Žáci mohou rozvíjet svoji osobnost i mimo vyučovací proces. Škola pro ně organizuje v letošním školním roce čtyři zájmové útvary, jsou jimi kroužky sportovní, pěvecký, keramický a pracovních činností a vedou je pedagogové školy. Jejich cílem je naučit žáky vyplnit volný čas a aktivním způsobem rozvíjet schopnosti a dovednosti. Aktivitu

v zájmových kroužcích jsou pro žáky bezplatné a někteří, především mladší žáci, navštěvují i více kroužků.

K výchovně-vzdělávací činnosti školy patří také návštěvy divadelních představení, výchovných koncertů, vzdělávacích pořadů a výstav. Každoročně pedagogové společně se žáky připravují vystoupení ke Dni matek a vystoupení pro seniory v místním domově důchodců. Žáci mají rádi sportovní aktivity a jsou v nich úspěšní. Škola pro ně a pro žáky dalších ZŠ praktických každoročně organizuje krajský přebor v přespolním běhu, krajské kolo atletického čtyřboje a turnaj v kopané a vybíjené. Žáci se pravidelně také zúčastňují sportovních soutěží, které pro ně připravují jiné školy či organizace, např. ve stolním tenisu, kopané, malé kopané, nohejbalu, florbalu i atletice. V rámci sportovního kroužku škola organizuje během roku přátelská utkání ve vybíjené a kopané. Žáci třetího a čtvrtého ročníku pravidelně absolvují výuku plavání. Ve škole pracuje sportovní oddíl INTEGRA, který je pododdílem SK INTEGRA Hradec Králové a je začleněn do Českého svazu mentálně postižených sportovců. Rozvoj osobností žáků je podporován na velice dobré úrovni.

Uvedené činnosti přispívají k všestrannému rozvoji žáků. Pedagogové je plánují a organizují. Jsou rovněž uváděny v dokumentech školy. **Výsledkům vzdělávání** žáků věnuje škola odpovídající pozornost. Pravidla týkající se hodnocení prospěchu i chování jsou popsána v ŠVP ZV a v platném školním řádu. Jsou stanovena jednoznačně a podrobně. Podklady pro hodnocení učitelé získávají soustavným diagnostickým pozorováním žáka, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, hodnocením různých druhů zkoušek, písemných prací, analýzou činností žáka apod. Z předmětů diferencované výuky (český jazyk, matematika a anglický jazyk) jsou žáci s LMP hodnoceni slovně, v ostatních předmětech známkami. Žáci se STMP jsou hodnoceni ve všech předmětech slovně.

Úspěšností žáků ve vzdělávání a jejich chováním se v každém čtvrtletí odpovědně zabývá pedagogická rada a její jednání jsou doložena zápisy. Výkony žáků jsou posuzovány převážně individuálně s ohledem na rozdílné možnosti k dosažení klíčových kompetencí. Přibližně za čtvrtletí pedagogové zadávají žákům testy z předmětů diferencované výuky. Na základě jejich výsledků a průběžného hodnocení může být žák v daném předmětu přeřazen do jiné skupiny, kde učivo bude lépe zvládat či ho bude více rozvíjet. Žáci jsou tudíž ve vzdělávání většinou úspěšní. Na konci školního roku 2011/2012 z celkového počtu čtyřiceti osmi žáků patnáct prospělo s vyznamenáním, třicet dva prospělo a jeden žák z důvodu vysoké absence neprospěl. Pedagogové pro něho připravili komisionální přezkoušení v náhradním termínu, žák se nedostavil a opakuje ročník. Tři žáci byli hodnoceni druhým stupněm z chování a dva žáci třetím stupněm. Celkové výsledky vzdělávání jsou každoročně uváděny ve výroční zprávě o činnosti školy. Pedagogové získávají informace o úspěšnosti absolventů školy ve středním vzdělávání většinou od nich samotných, protože zpravidla i po ukončení vzdělávání školu navštěvují.

Povinnosti výchovného poradce a metodika prevence sociálně rizikových jevů jsou stanoveny v organizačním řádu školy. Má je ve své kompetenci zkušená odborně kvalifikovaná učitelka. Dočasně vykonává obě činnosti, funkci metodičky prevence sociálně rizikových jevů (dále metodičky prevence) převzala za učitelku na mateřské dovolené. Neabsolvovala specializační studium, ale v oblasti výchovného poradenství se dlouhodobě vzdělává. Spolu s ní se výchovnými nebo vzdělávacími problémy žáků zabývají i ostatní pedagogičtí pracovníci. Výchovná poradkyně za stěžejní úkol v péči o žáky považuje včasnou a pravidelnou informovanost jejich zákonných zástupců již při vzniku či prvním výskytu problému. Společně hledají řešení, popř. jim doporučuje odbornou pomoc a odborníky kontaktuje. Dlouhodobě spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními. Zajišťuje rovněž kariérní poradenství pro vycházející žáky

a jejich rodiče, spolupracuje se středními školami v regionu, do některých z nich organizuje pro žáky exkurze. Žáci nemívají vzdělávací problémy, pokud se objeví např. z důvodu nemoci žáka, učitelé ho individuálně doučují.

Ve škole je zaveden funkční preventivní systém zaměřený na omezení rizikového chování žáků. Drobnější přestupky vůči školnímu řádu řeší jednotliví pedagogové, závažnější pedagogická rada a v případě potřeby je svolávána výchovná komise. Na jednání si zve zákonné zástupce žáků a domlouvá se s nimi na řešení. Výchovná opatření jsou udělována zpravidla za opakované neplnění školních povinností a za závažná porušení pravidel školního řádu (nevhodné chování vůči pedagogům či spolužákům, vulgární vyjadřování, opuštění školní budovy bez vědomí pedagoga, opakované narušování výuky aj.). Snížená známka z chování je vždy udělována za přestupky ohrožující zdravý vývoj a bezpečnost žáků. Na základě udělení výchovných opatření dochází ke zlepšení stavu (někdy dočasněmu). Minimální preventivní program (dále MPP) je kvalitně zpracovaným, funkčním dokumentem, který je naplňován. Jeho přílohou je program proti šikanování. Prevence sociálně rizikových jevů je pravidelně vyhodnocována ve výročních zprávách o činnosti školy.

Škola již delší dobu spolupracuje s občanským sdružením, které se oblastí primární prevence zabývá, a rovněž opakovaně se jí daří zapojit do takto orientovaných projektů. Z nich jsou například hrazené vícedenní adaptační pobyty žáků šestého a sedmého ročníku, vzdělávací programy pro žáky i pedagogy a exkurze pro žáky. Metodicka prevence pravidelně spolupracuje s mnoha dalšími institucemi zabývajícími se zmiňovanou problematikou, pedagogové mají možnost využívat odbornou literaturu, účastnit se seminářů a vzdělávacích akcí. Výchovné poradenství a primární prevenci zajišťuje škola kvalitně.

Ve škole je značná pozornost věnována **výchově ke zdraví**. Je realizována prostřednictvím tělesné výchovy a školních i mimoškolních sportovních aktivit. V celém výchovně-vzdělávacím procesu je dbáno na psychohygienu žáků. V rámci zdravé výživy je žákům nabízeno svačिनové stravování z projektů „Ovoce do škol“ a „Školní mléko“. Projektové vyučování a mimoškolní aktivity jsou též zaměřené na environmentální výchovu, sběrové akce a dopravní výchovu (třídění odpadu, sběr papíru, léčivých bylin, žaludů, kaštanů apod.). Pro žáky školy je zajištěno **bezpečné prostředí** pro vzdělávání, dohled v době přestávek je pedagogy pravidelně realizován. Pro činnost v odborných učebnách jsou vypracované provozní řády, žáci jsou s nimi průběžně seznamováni. V knize úrazů jsou vedeny záznamy, z nichž je zřejmé, že počet úrazů se nezvyšuje. Úrazovost je na běžné úrovni. Péči o vybavení školních lékárníček a funkci zdravotníka školy zodpovědně zajišťuje vyučující, která absolvovala zdravotní kurz.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Motivační název **ŠVP ZV „Kompas“** byl zvolen proto, že se škola snaží prostřednictvím jednotlivých vzdělávacích oblastí naučit žáky orientovat se ve světě a v souladu s jejich individuálními možnostmi jim ukázat i směr jejich dalšího vzdělávání a pozdějšího začlenění do společnosti. ŠVP ZV je vypracován podle přílohy upravující vzdělávání žáků s LMP Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále RVP ZV).

Při předchozí inspekční činnosti (duben 2008) provedly inspektorky České školní inspekce srovnávací analýzu tohoto dokumentu s RVP ZV a jeho přílohou. Zjistily, že chybějí vzdělávací obsahy volitelných předmětů. Ty byly dopracovány pro více volitelných předmětů, než se v současné době učí, a do ŠVP ZV byly doplněny formou dodatků. Škola

širší nabídkou volitelných předmětů reaguje na měnící se zájmy žáků. Listinnou verzi ŠVP ZV si mohou zákonní zástupci žáků či veřejnost vyžádat k nahlédnutí v ředitelně školy. Disponibilní hodiny jsou zčásti věnovány výuce volitelných předmětů, aktuálně jimi jsou sportovní hry, pěvecké, pracovní a keramické činnosti, volí si je žáci čtvrtého až devátého ročníku a jsou vyučovány jednu hodinu týdně. Druhá část disponibilních hodin posiluje výuku českého jazyka a literatury a matematiky. ŠVP ZV je plně v souladu s přílohou RVP ZV.

ŠVP ZŠS s motivačním názvem „Korálek“ vydala stávající ředitelka školy. Zpracovali ho podle RVP pro základní školu speciální pedagogičtí pracovníci pod vedením bývalé zástupkyně ředitelky školy. V současné době se podle něho učí jeden žák 9. ročníku. V dílu I, určeném pro vzdělávání žáků se STMP, jsou zařazena všechna průřezová témata a jejich tematické okruhy jsou integrovány do různých vyučovaných předmětů a ročníků. Disponibilní hodiny jsou na obou stupních věnovány především vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace, na 2. stupni ještě v menší míře vzdělávací oblastem Jazyk a jazyková komunikace (psaní) a Člověk a svět práce. Je vytvořený i díl II pro žáky s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami. Oba učební plány jsou sestaveny správně a ani v učebních osnovách nebyly shledány nedostatky. ŠVP ZŠS je stejně jako výše uvedený vzdělávací program pro žáky s LMP kvalitním, funkčním dokumentem. **ŠVP pro školní družinu** je přílohou ŠVP ZV. V průběhu inspekční činnosti byl doplněn o dvě chybějící informace a byl uveden do souladu s příslušným ustanovením školského zákona. Jeho součástí je vnitřní řád ŠD.

Ředitelka školy byla jmenována do funkce v roce 2010 na základě výsledků konkurzního řízení. Po nástupu do funkce absolvovala studium pro ředitele škol a školských zařízení. Průběžně se vzdělává, zajímá se o nové trendy ve školství a sleduje změny v legislativě. Po svém nástupu dva roky spolupracovala se zástupkyní, která v tomto školním roce odešla na mateřskou dovolenou. Ředitelka převzala její pracovní povinnosti, nyní sama zajišťuje veškerý provoz školy.

Systém řízení ředitelky školy je demokratický a vyhovuje podmínkám školy. Je založený na každodenní týmové spolupráci malého kolektivu zaměstnanců. V pracovních náplních zaměstnanců jsou přesně vymezeny jejich pravomoci a povinnosti.

Ředitelka školy vede dokumentaci podle školského zákona a efektivně využívá finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu. Harmonogram provozu školy je zpracován v organizačním řádu. Poradním orgánem ředitelky školy je pedagogická rada. Ze všech jejích jednání jsou vedeny zápisy. Potřebné informace jsou pracovníkům předávány při každodenní komunikaci, prostřednictvím nástěnek či elektronickou poštou. Informační systém je přehledný a plně funkční.

Ředitelka pravidelně stanovuje krátkodobé i dlouhodobé cíle školy. Každoročně rozpracovává úkoly, které jsou dány koncepcí s vizí do roku 2014. Stanovené cíle jsou v souladu s podmínkami školy, jsou reálné, vycházejí z potřeb žáků. Plnění pracovních povinností všech zaměstnanců ředitelka školy kontroluje v průběhu celého školního roku, kontrolní činnost ředitelka plánuje a o kontrolách vede zápisy. Za podpory ředitelky a ve spolupráci všech zaměstnanců je ve škole budováno klidné a přátelské pracovní klima.

Škola obohacuje vzdělávací proces intenzivní **spoluprací s partnery**. Téměř každodenní jsou setkávání s rodiči žáků, organizovány jsou konzultace a nabízena je možnost účasti rodičů ve výuce. Tuto možnost nevyužívají. Výsledky vzdělávání žáků jsou zákonným zástupcům sdělovány průběžně a na třídních schůzkách, které jsou pořádány dvakrát ročně. Podmínky pro činnost školské rady jsou vytvořeny. Součinnost se školskou radou je ředitelkou školy hodnocena jako partnerská a efektivní. Veřejnost se zajímá o činnost školy a ta se též podílí na společenském životě města. Velmi dobrá je spolupráce se zřizovatelem, který kromě příspěvku na činnost školy podporuje rozvoj školních aktivit.

Pro profesní rozvoj žáků školy je přínosná spolupráce se specializovanými pedagogickými pracovišti, jinými veřejnými organizacemi a sponzory. Činnost občanského sdružení „Most“ přispívá ke zlepšení podmínek pro vzdělávání žáků. Z členských příspěvků a sponzorských darů jsou žákům hrazeny náklady na zájmovou činnost, nakupovány odměny a knihy do školní knihovny. Velmi přínosné je pro žáky setkávání se žáky ze škol stejného typu, a to převážně za účelem soupeření v oblasti sportu. Celkově je partnerská spolupráce školy hodnocena jako účelná.

Personální podmínky školy z hlediska odborné kvalifikovanosti všech pedagogických pracovníků jsou velice dobré. Z celkového počtu sedmi učitelů podmínky odborné kvalifikovanosti nesplňuje jeden učitel s vysokoškolským vzděláním v magisterském vzdělávacím programu, který však neabsolvoval studium speciální pedagogiky. Ostatní pedagogové odborné kvalifikovanosti splňují. Vychovatelka ŠD je pro zájmové činnosti ve ŠD odborně kvalifikovaná, ale nesplňuje podmínky odborné kvalifikovanosti pro výuku, kterou na šest hodin týdně zajišťuje. Asistentka pedagoga má odpovídající vzdělání. Méně příznivý je průměrný věk pedagogických pracovníků (48 let) i věkové složení pedagogického sboru. Pro výkon specializovaných činností byly jmenovány výchovná poradkyně a metodička prevence, která je zároveň koordinátorkou ICT. Metodička prevence absolvovala specializační studium pro metodiky prevence a nyní studuje koordinaci ICT, ale funkce z důvodu mateřské dovolené dočasně nevykonává a zastupují ji dvě pedagogické pracovnice. Dále byla jmenována koordinátorka ŠVP ZV, ta získala potřebné odborné znalosti vzděláváním na takto zaměřených seminářích. Pedagogický sbor je dlouhodobě stabilizovaný, k jeho obměně nedochází příliš často. Pracovní úvazky pedagogů jsou stanoveny efektivně a efektivně je využívána i jejich pracovní doba. Mezi všemi zaměstnanci školy panují vstřícné vzájemné vztahy.

Pro **další vzdělávání pedagogických pracovníků** (dále DVPP) stanovila ředitelka školy směrnici pravidla, toto vzdělávání je realizováno podle plánů. Velice přínosné pro DVPP jsou dva realizované projekty zaměřené na prevenci sociálně rizikových jevů. Díky finančním prostředkům z těchto opakovaně získaných rozvojových programů mají pedagogové příležitost nadstandardního vzdělávání v této oblasti. V loňském školním roce se celý pedagogický sbor vzdělával v problematice šikany a pro letošní školní rok plánují jeho pokračování. Jednotlivci se zúčastnili celkem třinácti takto orientovaných akcí. Metodička prevence se pravidelně účastnila setkání metodiků stejně jako výchovná poradkyně setkání výchovných poradců. Dalšími oblastmi, na něž se DVPP více v loňském roce zaměřilo, byly nové metody a formy výuky různých předmětů a zvyšování odbornosti pedagogů v práci s ICT. Ředitelka školy ukončila studium pro ředitele škol a školských zařízení, rovněž se vzdělávala v uvedených oblastech a navíc v oblastech práva a školské legislativy. DVPP podporuje, při výběru akcí přihlíží ke studijním zájmům pedagogů, k potřebám školy a jejímu rozpočtu. Upřednostňuje semináře hrazené z projektů a rovněž vyhledává bezplatné vzdělávací akce. V rámci projektu EU peníze školám se pedagogičtí pracovníci vzdělávali ve čtenářské, matematické a informační gramotnosti. Ředitelka školy jim také umožňuje čerpat volno na samostudium. Možnosti profesního rozvoje pedagogických pracovníků jsou nadstandardní.

Materiální podmínky školy nejsou příliš pozitivní. Škola sídlí v pronajatých prostorách. Provoz probíhá v malých kmenových učebnách, počítačové učebně a učebně školní družiny. Všechny jsou vybaveny moderním nábytkem a výškově nastavitelnými žákovskými stoly a židlemi. Žákovský nábytek zajišťuje každému žákovi dostatečný prostor k práci. V učebnách jsou instalovány interaktivní tabule a žáci mohou pracovat se speciálními pomůckami. V kmenových učebnách, ve sborovně a v ředitelně jsou k dispozici počítače.

Pro pracovní činnosti využívá škola cvičnou kuchyň s moderním vybavením, která slouží také jako pracovna dívek, a prostornou dílnu s keramickou pecí a skladem materiálu. Výuka pěstiteckých prací probíhá na školním pozemku, žáci se učí také udržovat zahradu kolem školy.

Výuka tělesné výchovy je realizována na hřištích či v pronajaté tělocvičně základní školy, případně v sále místní sokolovny.

Učebnic a názorných pomůcek pro realizaci všech vzdělávacích programů má škola dostatek. Pomůcky jsou doplňovány a modernizovány omezeně dle rozpočtu školy a požadavků jednotlivých pedagogů. Ve velké míře je využíváno pomůcek a učebních materiálů zhotovených pedagogy.

Hodnocení **finančních předpokladů** vycházelo z údajů o hospodaření školy za období let 2010 až 2012. Nejvýznamnějším zdrojem příjmů byly finanční prostředky státního rozpočtu poskytnuté na přímé výdaje na vzdělávání. Ty byly použity především na pokrytí mzdových nákladů, zákonných odvodů, na nákup učebnic a učebních pomůcek, na zajištění plaveckého výcviku, DVPP a na další činnosti, které přímo souvisely s realizací vzdělávání.

Mimo normativně přidělovaných prostředků byl rozpočet školy navýšen o dotace poskytnuté v rámci rozvojových programů. Vedení školy se tak každoročně daří pokrýt mzdové náklady pro asistenta pedagoga, což přispívá ke zlepšení vzdělávání zdravotně postižených žáků. Dále škola pravidelně získává finanční prostředky na prevenci rizikového chování. Prostřednictvím projektů „Program dlouhodobé selektivní primární prevence na druhém stupni základní školy praktické“ a „Zlepšování sociálního klimatu na základních školách v regionech Hradec Králové a Jičín formou prevence sociálně patologických jevů“ je u žáků podporován zdravý životní styl. V roce 2011 škola získala prostředky na posílení platové úrovně pedagogických pracovníků s vysokoškolským vzděláním, kteří splňují odbornou kvalifikaci. Finanční prostředky určené na přímé výdaje na vzdělávání a účelové dotace na rozvojové programy byly použity v souladu s účely jejich poskytnutí, a to na činnosti, které přímo souvisely s kvalitou vzdělávání a rozvojem školy.

Provozní výdaje byly finančně zabezpečeny příspěvkem z rozpočtu zřizovatele. Představovaly především náklady na energie, nájemné, materiál a údržbu. Hospodárným nakládáním s těmito prostředky vedení školy zabezpečilo plynulý chod celé organizace. Zřizovatel rovněž přispívá na organizování sportovních soutěží (přespolní běh a atletický čtyřboj) pořádaných školou pro speciální školy v rámci Královéhradeckého kraje a v roce 2012 poskytl příspěvek na prevenci rizikového chování.

Závěry

Škola uskutečňuje vzdělávání a školské služby ve shodě s údaji uvedenými ve zřizovací listině a v rejstříku škol a školských zařízení.

Organizace vzdělávání je efektivní, po úpravě rozvrhu v průběhu inspekční činnosti je v souladu s právními předpisy.

Škola prokazatelně informuje o své vzdělávací nabídce, při přijímání ke vzdělávání jsou dodržovány dané požadavky, evidence žáků je vedena ve školní matrice.

Ředitelka školy zodpovědně plní všechny povinnosti vyplývající z její funkce a nadstandardně se angažuje v zajišťování aktivit pro DVPP.

ŠVP ZV a ŠVP ZŠS jsou kvalitními dokumenty. Byly vypracovány ve shodě se zásadami příslušných rámcových vzdělávacích programů.

Vhodně nastavený průběh výuky vytváří dobré podmínky pro vzdělávání žáků, které je zaměřeno na praktické využití získaných znalostí a dovedností. Diferencovaná výuka a individuální přístup k jednotlivcům vedou žáky ke snadnějšímu získávání vědomostí a dovedností, minimalizují rizika selhávání a neúspěchu žáků. Průběh vzdělávání přispívá k osobnostnímu rozvoji žáků, a tím naplňuje cíle vzdělávacích programů.

Poradenský systém školy a její preventivní strategie účinně přispívají k naplňování výchovně-vzdělávacích cílů. Realizovanými školními i mimoškolními aktivitami a primární prevencí škola omezuje výskyt rizikových jevů. Množství a variabilita těchto aktivit mají pozitivní vliv na rozvoj osobností žáků se zdravotním postižením.

Při hodnocení žáků pedagogové postupují v souladu s pravidly obsaženými v dokumentech školy. Dlouhodobě škola využívá osvědčený a efektivní systém, který podporuje úspěšnost žáků ve vzdělávání.

Personální podmínky z hlediska odborné kvalifikovanosti pedagogů jsou velmi dobré. Ředitelka školy má naprostý přehled o personální problematice. Opakovaně škola získala finanční prostředky z projektů, které jsou mimo jiné určeny i na DVPP. Pedagogové tak mají vytvořené nadstandardní možnosti pro svůj profesní růst.

Materiální prostředky, které má škola k dispozici, jsou využívány účelně a vytvářejí podmínky pro kvalitní zajištění a realizaci školních vzdělávacích programů. Ve škole je vytvořeno a zodpovědně udržováno bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků.

Finanční zdroje, které měla škola ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné na uskutečňování školních vzdělávacích programů. Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu byly využity v souladu s účely, na který byly přiděleny.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina, čj. 14669/SM/2009, vydaná Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje s účinností od 10. 9. 2009, ze dne 10. 9. 2009
2. Dodatek č. 1 zřizovací listiny, čj. 14669/SM/2009, vydaný Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje s účinností od 1. 9. 2010
3. Rozhodnutí MŠMT, čj. 18 273/2010-21, ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, s účinností od 1. 8. 2010, ze dne 7. 7. 2010
4. Rozhodnutí MŠMT, čj. 25 652/2009-21, ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, s účinností od 1. 9. 2010, ze dne 7. 1. 2010
5. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 17. 10. 2012
6. Jmenování do funkce ředitelky školy, čj. 11885/SM/2010-1, s účinností od 1. 8. 2010, vydané dne 17. 6. 2010
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Kompas“ čj. 105/2007, zpracovaný podle přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením, s platností od 31. 8. 2007, s přílohou ŠVP ŠD a dodatky
8. Školní vzdělávací program „Korálek“ čj. 78/2010, zpracovaný podle RVP pro základní školu speciální
9. Školní vzdělávací program Pomocná škola, čj. 24 035/97-221
10. Školní řád (včetně klasifikačního a kázeňského řádu) s platností od 1. 9. 2011
11. Kopie dokladů o vzdělání pedagogických pracovníků platné ve školním roce 2012/2013
12. Vzorek pracovních náplní zaměstnanců školy
13. Koncepce školy na období 2011-2014
14. Plán hlavních úkolů na školní rok 2012/2013
15. Plán řídicí a kontrolní činnosti
16. Směrnice k DVPP s účinností od 1. 9. 2010
17. Plán DVPP na školní rok 2012/2013
18. Plnění plánu DVPP za školní rok 2011/2012
19. Doklady a osvědčení o DVPP vedené ve školním roce 2011/2012 a 2012/2013
20. Minimální preventivní program (včetně programu proti šikanování) na školní rok 2012/2013
21. Doklady o přestupu a převodu žáků do vzdělávacího programu vydané ve školním roce 2011/2012
22. Rozhodnutí ředitele školy o odkladu povinné školní docházky
23. Organizační řád s účinností od 1. 1. 2012, včetně dodatků č. 1 s účinností od 18. 9. 2012
24. Záznamy (metodičky prevence) o jednáních s rodiči vedenými ve školních letech 2011/2012 a 2012/2013
25. Záznamy (třídní učitelky III. třídy) o jednáních s rodiči vedenými ve školním roce 2012/2013
26. Vzorky kontrolních testů z českého jazyka, matematiky a anglického jazyka za 1. čtvrtletí školního roku 2012/2013 napsané žáky různých ročníků
27. Katalogové listy žáků (vzorek) vedené ve školním roce 2012/2013
28. Osobní spisy žáků (vzorek) vedené ve školním roce 2012/2013
29. Zápisy z jednání výchovné komise vedené ve školním roce 2012/2013
30. Protokoly o komisionálních zkouškách vedené ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012
31. Záznamy z hospitací ředitelky školy vedené ve školním roce 2011/2012 a 2012/2013
32. Třídní knihy a třídní výkazy vedené ve školním roce 2012/2013

33. Přehled výchovně-vzdělávací práce ŠD vedený ve školním roce 2012/2013
34. Školní matrika žáků ZŠ vedená v elektronické podobě
35. Učební plány pro školní rok 2012/2013
36. Rozvrhy hodin jednotlivých tříd platné ve školním roce 2012/2013
37. Provozní řády odborných učeben (školní dílna, cvičná kuchyň, keramická dílna) platné ve školním roce 2012/2013
38. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2009/2010, 2010/2011 a 2011/2012
39. Zápisy z jednání školské rady vedené od školního roku 2005/2006 – vzorek
40. Zápisy z jednání pedagogické rady (včetně klasifikačních listů tříd) vedené ve školním roce 2011/2012 a 2012/2013
41. Vzorek notýsků a žákovských knížek žáků vedených ve školním roce 2012/2013
42. Kniha úrazů vedená ve školním roce 2012/2013 ke dni inspekce
43. Záznam o úrazu ze dne 12. 9. 2012
44. Poučení žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví v průběhu školního roku (součást třídních knih)
45. Čtvrtletní výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2011
46. Soustava ukazatelů k rozpočtu organizace na roky 2010, 2011 a 2012 (upravené rozpočty)
47. Rozhodnutí MŠMT č. 122/PRV/PP/2010-28 o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ČR na rok 2010, ze dne 2. 7. 2010
48. Rozhodnutí MŠMT č. 083/PRV/2011-27 o poskytnutí neinvestiční dotace ze dne 29. 7. 2011
49. Rozhodnutí o poskytnutí dotace č. 3819/21/7.1.4/2011, čj. 7623/2011-46, ze dne 22. 3. 2011
50. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem za roky 2010 a 2011
51. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2011
52. Hlavní kniha za účetní rok 2011
53. Směrnice o zabezpečení zákona o finanční kontrole, vnitřní směrnice č. 5/2011, vydaná s účinností od 1. 1. 2011, ze dne 30. 12. 2010
54. Inspekční zpráva ČŠI, čj. ČŠI-225/08-09, ze dne 16. 5. 2008

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do čtrnácti dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.h@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu deseti let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Královéhradeckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Hradci Králové dne 14. 12. 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Marie Hypšová, školní inspektorka

Hypšová, v. r.

Mgr. Svatava Fejglová, školní inspektorka

Fejglová, v. r.

PaedDr. Olga Talášková, přizvaná osoba

Talášková, v. r.

Bc. Věra Petrášová, kontrolní pracovnice

Petrášová, v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Hradci Králové dne 14. 12. 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Hana Dvořáčková, ředitelka školy

Dvořáčková, v. r.

Připomínky ředitelky školy

D. m. rok

Připomínky nebyly podány.